

Pokyny obyvatelům pro případ ohrožení:

Obsah:

- * Důležitá telefonní čísla tísňového volání
- * Obecné zásady
- * Varovný signál
- * Když zazní siréna
- * Co dělat, když bude nařízena evakuace
- * Zásady pro opuštění bytu nebo rodinného domu v případě evakuace
- * **Evakuační zavazadlo**
- * Havárie a chemickém závodě s únikem nebezpečných látek
- * **Havárie** v jaderném energetickém zařízení nebo **s únikem radioaktivních látek**
- * Biologické zbraně
- * **Chemické zbraně**
- * **Prostředky improvizované ochrany osob v radioaktivně, chemicky a biologicky zamořeném prostředí**
- * Anonymní oznámení (uložení bomby, třaskaviny; použití nebezpečné látky apod.)

Důležitá telefonní čísla tísňového volání

Zjistíte-li mimořádnou událost (požár, havárii s únikem nebezpečné látky...), která ohrožuje osoby, majetek nebo životní prostředí, okamžitě volejte telefonní číslo

- 150 - Hasičský záchranný sbor ČR

Pomoc zdravotnické záchranné služby se vyžaduje při všech stavech ohrožujících život. Přivolává se prostřednictvím telefonního čísla

- 155 - Zdravotnická záchranná služba

Pokud jste svědky dopravní nehody nebo spáchání trestného činu, volejte telefonní číslo

- 158 - Policie ČR nebo 156 - Městská policie

Jednotné evropské číslo tísňového volání 112 je určeno především pro cizince a pro tísňové volání rozsáhlých mimořádných událostech.

Při předávání zprávy na telefonní čísla tísňového volání uveďte:

- * **co se stalo,**
- * **kde se to stalo,**
- * **své jméno a číslo telefonu, odkud voláte.**

Po ukončení hovoru vyčkejte na zpětný telefonát, kterým si operační pracovník ověří pravdivost nahlášené zprávy.

OBECNÉ ZÁSADY

- * **RESPEKTUJTE** a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, místní rozhlas, vyhláška obecního úřadu, pokyny zaměstnavatele apod.).
- * **NEROZŠÍŘUJTE** poplašné a neověřené zprávy.
- * **VARUJTE** ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí, nezapomeňte na neslyšící osoby.
- * **NETELEFONUJTE** zbytečně - telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena.
- * **NEPODCEŇUJTE** vzniklou situaci.
- * **POMÁHEJTE** sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem.
- * **UVĚDOMTE SI**, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.
- * **UPOSLECHNĚTE** pokynů pracovníků záchranných složek.

VAROVNÝ SIGNÁL

Obyvatelstvo je v případě hrozby nebo vzniku mimořádné události varováno především prostřednictvím varovného signálu

VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA. Tento signál je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin a může zaznít třikrát po sobě v cca tříminutových intervalech. Obyvatelstvo je následně informováno např. rozhlasem, televizí, místním rozhlasem, tzv. mluvícími sirénami, vozidly složek integrovaného záchranného systému nebo jiným způsobem o tom, co se stalo a co se má v takovém případě dělat.

<u>Tón sirény</u>	<u>Délka tónu</u>
Kolísavý	140 vteřin

POŽÁRNÍ POPLACH. Tento signál je vyhlášen přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón). Vyhláší se za účelem svolání jednotek požární ochrany. Signál „Požární poplach“ vyhlášený elektronickou sirénou napodobuje **hlas trubky troubící tón „HO-ŘÍ“**, „HO-ŘÍ“...po dobu jedné minuty.

<u>Tón sirény</u>	<u>Délka tónu</u>
Přerušovaný	60 vteřin (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón).

Ověřování provozuschopnosti systému varování a vyrozumění se provádí zpravidla každou první středu v měsíci ve 12 hodin akustickou zkouškou koncových prvků varování zkušebním tónem (nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 vteřin). O této skutečnosti se obyvatelé dozví z hromadných informačních prostředků.

KDYŽ ZAZNÍ SIRÉNA

Níže uvedené pokyny platí jen tehdy, pokud zjevně nejde o povodeň nebo zemětřesení.

1) OKAMŽITĚ SE UKRYJTE

Vyhledejte ukrytí v nejbližší budově. Tou může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý dům.

Jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhledejte ukrytí v nejbližší budově.

2) ZAVŘETE DVEŘE A OKNA

Když jste v budově, zavřete dveře a okna. Siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik toxických látek, plynů, radiačních zplodin a jedů. Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního zamoření.

3) ZAPNĚTE RÁDIO NEBO TELEVIZI

Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. V případě výpadku elektrického proudu využijte přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i obecním rozhlasem, popř. elektronickými sirénami.

CO DĚLAT, KDYŽ BUDE NAŘÍZENA EVAKUACE

* Dodržujte zásady pro opuštění bytu, vezměte si evakuační zavazadlo a včas se dostavte na určené místo.

* Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci i při použití vlastních vozidel.

ZÁSADY PRO OPUŠTĚNÍ BYTU NEBO RODINNÉHO DOMU V PŘÍPADĚ EVAKUACE

* Uhaste otevřený oheň v topidlech.

* Vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček).

* Uzavřete přívod vody a plynu.

* Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt.

* Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.

* Kočky a psy si vezměte s sebou.

* Ostatní domácí zvířata, včetně exotických zvířat, ponechte doma a dobře je předzásobte vodou a potravou.

* Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko.

EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné události a nařízené evakuace. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Obsahuje zejména:

- * Základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu.
- * Předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor.
- * Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti.
- * Přenosné rádio s rezervními bateriemi.
- * Toaletní a hygienické potřeby.
- * Léky, svítilnu.
- * Náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku.
- * Kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

HAVÁRIE V CHEMICKÉM ZÁVODĚ S ÚNIKEM NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Nezbytná doporučení:

- * Urychleně opusťte ohrožené místo.
- * Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti.
- * Uzavřete a utěsněte okna, dveře a další otvory.
- * Vypněte ventilaci.
- * Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- * Připravte si prostředky improvizované ochrany osob.
- * Připravte si evakuační zavazadlo.
- * Budovu opusťte jen na pokyn.

HAVÁRIE V JADERNÉM ENERGETICKÉM ZAŘÍZENÍ S ÚNIKEM RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK

Nezbytná doporučení:

- * Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti (nejlépe ve sklepních prostorách), pokud možno na straně odvrácené od jaderného zařízení.
- * Uzavřete a utěsněte okna a dveře.
- * Vypněte ventilaci a utěsněte další otvory.

- * Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- * Připravte si prostředky improvizované ochrany osob.
- * Připravte si evakuační zavazadlo.
- * Jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany odeberte a použijte až na základě veřejné výzvy.
- * Budovu opusťte jen na pokyn.

V případě radiální havárie jaderné elektrárny Temelín se obyvatelé, žijící v zóně havarijního plánování, řídí pokyny provozovatelů jaderné elektrárny a orgánů státní správy a samosprávy.

BIOLOGICKÉ ZBRANĚ

Biologické zbraně mohou být použity ve formě aerosolu (bakterie, viry, toxiny) do ovzduší nebo uzavřených prostor nebo vypouštěním hmyzu (vši, blechy, mouchy, klíšťata) nebo infikováním vody, potravin, vzduchu, předmětů. Smysly člověka je biologické zamoření nezjistitelné. Výskyt se zjišťuje speciálními přístroji a odběrem vzorků.

Jak se chránit před proniknutím nebo zanesením nákazy do organismu:

- * Nepoužívat vodu z neznámých a nezjištěných zdrojů.
- * Umět si připravit vodu pomocí chemických dezinfekčních prostředků nebo převařením.
- * Nejíst pevnými obaly nechráněné nebo neprověřené potraviny.
- * Udržovat čistotu těla i za nepříznivých podmínek.
- * Zbytečně se nedotýkat a neprohližet podezřelé předměty.
- * Při známkách onemocnění ihned vyhledat zdravotnickou pomoc.

Dodržujte pokyny zdravotníků a pracovníků hygienické služby.

CHEMICKÉ ZBRANĚ

Chemické zbraně mohou být použity ve formě aerosolu, v kapalném a plynném skupenství. Působí na organismus mnohostranně. Vyvolávají poškození centrálního nervového systému, dýchacích orgánů, zažívacího traktu nebo narušují metabolismus, jiné mají zpuchýřující účinek.

Jak se chránit před účinky chemických zbraní:

- * Urychleně použijte prostředky improvizované ochrany osob.
- * Vyhledejte ukrytí v nejbližší budově.

PROSTŘEDKY IMPROVIZOVANÉ OCHRANY OSOB V RADIOAKTIVNĚ, CHEMICKY A BIOLOGICKY ZAMOŘENÉM PROSTŘEDÍ

Prostředky improvizované ochrany osob jsou prostředky, které chrání dýchací cesty a povrch těla při vynuceném a krátkodobém pobytu v radioaktivně, chemicky a biologicky zamořeném prostředí.

* K ochraně dýchacích cest použijeme navlhčenou roušku (složený kapesník, ručník, utěrka) přiložením na nos a ústa. Upevněte roušku v zátylku šálou či šátkem.

* Hlavu chraňte čepicí, kloboukem, šálou či kuklou tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka hlavy chránila též čelo, uši a krk.

* Oči chraňte brýlemi - lyžařskými, plaveckými či motoristickými, ale větrací průduchy přelepte lepicí páskou. Pokud nemáte tyto brýle k dispozici, chraňte oči přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí.

* Povrch těla chraňte kombinézou, kalhotami, pláštěnkou do deště, šustákovou sportovní soupravou. Tyto ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic.

* Nohy chraňte nejlépe vysokými botami nebo holínkami, ruce nejlépe zakryjeme gumovými nebo koženými rukavicemi.

Při návratu ze zamořeného prostředí do bytu odložte v předsíni veškerý svrchní oděv do igelitového pytle a zavažte jej. Pokud je to možné, pečlivě se osprchujte, otřete se do sucha a oblečte se do čistého oděvu.

ANONYMNÍ OZNÁMENÍ (uložení bomby, třaskaviny; použití nebezpečné látky apod.)

Anonymní oznámení o uložení bomby, třaskaviny nebo nebezpečné látky je většinou směřováno tam, kde se nachází mnoho lidí. Je to logické, většina případů takového počínání je zaměřena na vyvolání strachu. Víme však, že tomu tak vždy nebývá. Je třeba počítat s tím, že anonymní výhružka může být uskutečněna. Aniž bychom uvažovali o tom, zda jde např. o psychopata nebo o legraci, musíme takovou událost brát vážně.

* V prvé řadě událost okamžitě oznamte na tísňovou linku 158 (Policie ČR) nebo 150 (Hasičský záchranný sbor ČR).

* Pokud bylo anonymní oznámení o uložení bomby nebo třaskaviny v budově, ve které se nacházíte, opusťte budovu a vzdalte se co nejdále od tohoto místa.

* V žádném případě se nezdržujte v blízkosti možného ohrožení i přesto, že vaše zvědavost, co se bude v příštích minutách dít, vás nutí zůstat v blízkosti tohoto nebezpečného místa.

OBDRŽENÍ PODEZŘELÉ ZÁSILKY (dopisu, balíčku)

- * Podezřelou zásilku neotvírejte a netřepejte s ní.
- * Uložte zásilku do igelitového sáčku nebo jiného vhodného obalu.
- * Poté opusťte místnost, umyjte si ruce vodou a mýdlem a událost ohlaste na tísňovou linku 158 (Policie ČR) nebo 150 (Hasičský záchranný sbor ČR). Policie ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR zásilku od vás převezme a odveze ji k věření obsahu.

Než zavoláte na tísňovou linku, seriózně zvažte skutečnosti, které mohou vést k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku. Takovými mohou být například neočekávaná zásilka od neznámého odesílatele s podezřelým rukopisem či výhrůžným textem na zásilce, zapáchající zásilka nebo zásilka, ze které trčí dráty nebo se ozývá podivné tikání. Při otevření zásilky to může být například podezřelá sypká hmota nebo jakýkoli podezřelý předmět.